

اعتصام

۹ ربیع الآخر سنه ۱۳۳۸

۱ فانوردائی سنه ۱۳۳۵

{ منافع عامه بر خدام، مجموعه اسلامیہ }
۱۳۳۵

آقشهر مفتی فاضلنک برہکتوب وبر تنقیدنامہ سی حاجی مصطفی

مرحوم جودت پاشانک بر جوابنامہ سی طاہر المولوی

تأثرلره قارشی تسلیملر علاءالدین روجی

جاهلیت دورنده وصدر اسلامده تاریخ

گوی اماملری محمد عالم

عبرته سائق بر نظام رائق احمد امری

دینی وعظائر نه صورتله عمومیشدیرلمه لیدر محمد امین

فیثانی (۵) غر وشدز

فاتح - اعتصام

۱۳۳۴

منفیسی ، نفی کورمك ایستیور : او ، اوئی ، بو ، بونی . کندی خاصه سنه
وجاذبه سنه چکمه کدن بر آن بيله فارغ دکل . . .

نوفلر ، بوچکشمه لرنده بردوام ایکن کائنات ده بوجاده دائمی سایه عاطفتنده
موازنه سی ، آهنکئی یاشاتور . . بو ، چاره سز ، پک چاره سز . . که ، بویه .
عنیزم ! یاشامق ایچین بر آزده فلسفی و قلندرانه دوشونمك لازم . . . باقی حرمقلر .

لوله بورغاز: ۱۴، ۱۱، ۳۵، آووقات

علاءالدین روحی

— « جاهلیت دورنده و صدر اسلامده تاریخ » —

جاهلیت علومندن بری ده « تاریخ » ایدی که : بونکله کرک ازمئه کرک وقایع
تعیین اولنوردی . امم جاهلیه نك هپسنده اولدیی کی عربلرکه منتظم و ثابت بر
« مبدأ تاریخ » لری یوقدی . بر ایشك بك اسکی بر زمانده وقوعی آکلاقمق
ایستیرلسه « کان ذلک زمن الفطحل » (۱) دیرلر و فانك کسری، طانك فتحی ،
حانك و لامك سکونیه تلفظ اولنان فطحل کله سیله نوح علیه السلام دورینی
یاخود خلقت آدمدن مقدمکی زمانی قصد ایدرلردی . (۱) بوندن صوکراده بویوجك
و اهمیتی وقایعی تعیین زمانه مدار اتخاذ ایلشردی .

مثلاً : حجاز عربلری ، وقعه فیلدن شو قدر ییل مقدم یاخود « کعب » ک

(۱) الفطحل : هریروزنده هنوز نوع انسان خلق اولنازدن مقدم اولان زمانه
دینور . علی قوله نوح پیغمبر علی نبینا و علیه السلام دورینه دینور . یاخود شول زمان
سابقدن مبارندرکه آنده طاشلر یکیشمه یوب جامور کی رطب و نرم ایدی ومنه المثل : کان
ذلک زمن الفطحل و هو الدهر لم یخلق فیہ الناس او زمن نوح علیه السلام او زمن کانت
الحجارة فیہ رطاباً . مترجم دیرک زحشری مستقصاده قول ثالثه نفسیر و اکاذیب عربدن
اولوق اوزره تقریر ایلهمشدر ومثل مزبور قدیم المهد ممرضنده مضروبدر . قاموس ترجمه سی .
بزم « جنویز زمانندن قالم » تعبییری کی عربلرک برده « هادی » لفظی واردرکه
قاموس ترجمه سنده شو صورتله تعریف اولونمشدر :

الهادی : یای نسبتله قدیم شیشه اطلاق اولنور کویاکه طاد قومنه مقسوبدر (بشر عادیه
بوندن درکه صوکرادن حفر اولما یوب قدیم) قالان قویو اولاجقدر .

وفاتندن بو قدر سنه صوگرا دیرلردی . بو وقایعک اک مشهور و مبدأ تاریخ اولوق اوزره مذکور بولنانلری شونلر ایدی :

حضرت ابراهیمک آتشی آتیشی ، کسبه مکرمه نك ابراهیم و اسماعیل علیه السلام طرفندن یاسیلشی ، « بنی معد » ک مکدن چیقوب اطرافه داغیلشی « سعد » ، « نهد » ، « جهینه » قبائلک تمامه یه چقیلشی اجداد پیغمبریدن « کعب بن لؤی » ک وفاتی ، وقعه فیل .

عصر سعادته دور صدیقده مبدأ تاریخ اتخاذه لزوم کورلمهش (۲) کرک طرف سعادتن ، کرک مقام خلافتدن یازیلان سحر راته تاریخ وضع اولونماشدی . زمان فاروقیده بر دین سندی اراز ایدیلشدی که مدتی شعبانده بیتبورری . فقط

(۲) مع مافیه شریعت مطهره (نسئ) اصولی الفا ایله سنه قریه آیلرخی تذبذب و تشوشدن قورتارمشدی . چونکه : شریعت اسماعیلیه موجبنجه رجب ، ذی القعدة ، ذی الحجه محرم آیلمی محرم و حجه ایله عمره نك آمنأ اجراسی ایچین بونلر طرفنده صلح و سکون ملزم اولوب خرمثلرخی اخلال ایلمک فسق و فجور عد ایتدیلر و شهر محرمه ایچنده یاپیلان محاربه به (حرب الفجار) دندیلردی . نهب و غارتله تأمین معیشت ایدن عربان ایسه ذی القعدة دن صفره قدر اوج آیلق بر زمان طرفنده بوش طور مقدن اوصاندینی جهته (کثانه) قبیلهسی افراندن (قلمس بن عبد ققیم) نامنده بری نسئ اصولی احداث ایله مشدی (قلمس : قافک و لامک فتحی ، ممک تشدیدئ و سینک سکونله در . ققیم ایسه صیقه تصغیر ایله در) .

بو حریف ، حج موسمنده (جعرة العقبه) موقعنده طوروب شهر محرمه دن برینک حرمتی اوندن صوگرا کی آیه ، مثلاً محرمک حرمتی صفره ، یاخود رجبک حرمتی شعبانه تأخیر ایلدیکنی خبر ویرردی . بو عندی حکمده عربلرک ایشنه یارادیقندن هر طرفدن قبول اولونوردی . بالاخره حکم نسئ ، قلمسک قبیله سنده قالمش و صوگ نسئ حاکی اولان (ابو ثمامه جنادة) عصر سعادته اسلامه کلشدر .

برده حج موسملرنی هر ایی سنه ده بر آی تأخیر ایله بعض سنه لری اونی اوج آی صایارلردی که شهر ذی الحجه یکریم بش سنه ده بر موضع اسماعیله کلیردی . قرآن کریم ، (انما النسئ زیاده فی الکفر یضل به الذین کفروا یحاونه طامأ و یحرمونه طامأ لیواطوا عدة ما حرم الله فیعلوا ما حرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لا یمدی القوم الکافرین سورة التوبة) یعنی « بر آیک حرمتی دیگر آیه تأخیر ایلمک حقیقت کفرده ایلمی کیمک دیمکدرکه بونکله کافرل ضالته دوشورلش اولورلر . ارباب کفر ، عندالله محرم اولان شهرک صایسنی تماملاق ایچین نسئ بر سنه حلال ، بر سنه حرام صایارلر و عندالله حرام اولانی حلال عد ایدرلرده شو سوء عملاری کندیلرینه خوش برشی کورونور . جناب حق

چکن شعبانی ، یوقسه کله جک شعبانی اولدینی آکلاشیله میوردی . برده بصره والیدی (ابو موسی الاشعری) دن بر تحریرات کیشدی که بوندن محررات وارده نك هانکیسی مقدم هانکیسی مؤخر بولوندی و هانکیسیله عمل ایجاب ایده جکی کسیدریله مه مکده اولدینی بیلدیرلیوردی . بونک اوزرینه ۱۶ نجی سنه هجریه صوکارنده ، یاخود ۱۷ نجی سال هجری ابتدالرنده حضور خلیفه ده عقد ایدیلان بر مجلسنده رسوالله حضرتلرینک مدینه یی تشریف بو یوردینی سنه نك مبدأ تاریخ و اوسنه شهر منک رأس شهر اتخاذینه قرار ویرلدی که الان تطبیق ایدیلکده اولان (تاریخ هجری) او زماندن باشلامشدر . طاهر المولوی

ایسه کفار و مشرکینی طریق هدایت چقاوماز « آیتله نسی اجراسنی و طولایسیله آیلرک ایلرلی ، کوتورلسنی منع ایلهدیکی کبی (ان عدة الشهور عند الله اثنا عشر شهراً — سورة التوبة) آیتلهده بر سنه نك آنجی اون ایکی آی اولدینی بیوردی . نجی اکرم صلی الله علیه وسلم افندیخ حضرتلری ده حج وداع خطبه سنهده « ان الزمان قد استدار کهیته یو خلق الله السموات والارض السنة اثنا عشر شهراً ... » یعنی « ترتیب شهور ، نسق اصلیسنه غودت ایره رک هیئت مغطورمه سی اوزره دورانده در بر سنه ایسه اون ایکی آیدر » بیان آیتله سنه نك اون ایکی آی اولدینی و آیلر — یکریمی بش سنه نك دوریه — موضع اصلیسنه . کلدینی جهته او طرز اوزره ابقاسی لازم بولوندینی اعلان ایتدی .

شو سطرلری ده برای معلومات قاموس ترجمه سندن نقل ایله یورم :

« النسبة : نونک ضمی وسینک سکونیه والنسبة : فعیله وزننده تأخیر معنسانه اسملردره بعده بر سنه نك بهاسنی تأخیر ایله مکده احتمال اولونمشدر ، ویره سی به تعبیر اولونمشدر . التسمی : فعیل وزننده اسمدرکه تأخیر اولنان شیئه دینور والنسی فی قوله تعالی انما النسی زیادة فی الکفر الایة عربلرک جاهلیت زماننده اشهر حرمدن حرمتی شهر آخره تأخیر ایلهدکاری آندن عبارتدر . اشهر حرم که درت آی اولاجقدر . بری (فرد) درکه رجیدر و اوچی (سرد) یعنی متوالیدرکه ذوالقعدة ؛ ذوالحجة وحرمدر . دور جاهلیته اکثر معاشلری تهب وغارت جهتیه اولمقله مثلاً محاربه هسکامنده رجب حلول ایله سه حلال ایدوب حرمتی شعبانه تأخیر ، کذلک حرمده اقتضا ایله سه صفره تحویل ایله مه لرله اشهر حرم خصوصنی ترک و الفا و مجرد عدد اعتبار ایده لرلدی . و زیاده کفر اولماسی حضرت حقک حرام ایلهدیکی تحلیل و حلال ایلهدیکی تحریم ایلهدکاری میبندر .